

Oiva

Pirkanmaan
ELY-keskuksen
asiakaslehti

1
2012

Kaikki voittavat
mentoroinnissa **8**

Buustia
liiketoimintaan **10**

Töihin Suomessa

Roberto Muñoz toivoo, että yritykset oivaltaisivat
ulkomaisten osaajien vahvuudet

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Kuva Tinnu Salonen

Maahanmuuttajissa on potentiaalia

» Presidentinvaalit nostivat näkyvästi teemaksi suvaitsevaisuuden ja sen, miten me suomalaiset suhtaudumme erilaisiin vähemmistöihin. Varsinkin sosiaalisessa mediassa keskustelu käy kiivaana ja osittain kovin mustavalkoisena. Tämä tuntuu erikoiselta, kun ottaa huomioon kuinka paljon saamme nykyisin ajantasaista tietoa maailman tapahtumista, erilaisista kulttuureista ja ilmiöistä.

Väestöennusteiden mukaan Pirkanmaan väkiluku kasvaa vuoteen 2040 mennessä noin 22 prosenttia. Samalla väestö ikääntyy, mikä asettaa suuria haasteita osaavan työvoiman saatavuudelle. Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoalalla on jo lähivuosina otettava käyttöön kaikki keinot, jotta hyvinvointivaltion lupaukset kyetään täyttämään tasapuolisesti.

Yritysten johto ja omistus kansainvälistyvät vauhdilla, ja ulkomaisten yritysten merkitys Suomen taloudessa kasvaa. Koko maailmantalouden rakenne on murroksessa, ja kehittyvät taloudet nousevat kaikilla elinkeinoelämän alueilla.

Yritysten kansainvälinen kilpailu innovaatiotoiminnassa on tänä päivänä piinkovaa. Ne ovat siirtämässä myös t&k-panostustaan ulkomaille. Toiminta siirtyy maailman houkuttelevimpiin osaamiskeskittymiin, sillä uudet keksinnöt syntyvät siellä, missä on tarpeeksi tieteiden, kulttuurien ja erilaisten huippuosaajien välistä ”pörinää”.

Voimmeko me Pirkanmaana menestyä tässä uudessa ympäristössä? Mielestäni meillä on kaikki menestyksen avaimet. Pirkanmaalla oli vuoden 2010 lopussa 15 604 henkilöä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Yliopistoissamme opiskeli tutkintoon johtavassa koulutuksessa 1043 ja Tampereen ammattikorkeakoulussa 257 ulkomaista opiskelijaa. Näiden nuorten vahvuutena on kielitaidon lisäksi lähtömaan kulttuurin ja toimintatapojen hienovaraistenkin vivahteiden tuntemus. Tuore raportti ’Maahanmuuttajien merkitys tulevaisuuden työvoimana Pirkanmaalla’ toteaa monilla mittareilla mitaten, että meillä on paljon tehtävää maahanmuuttajien todellisessa integroimisessa elinkeinoelämäämme ja yhteisöihimme. Jopa harjoittelupaikkojen saaminen, puhumattakaan pitempien työsuhteiden solmimisesta, on edelleen ulkomaisille opiskelijoille ja vasta valmistuneille erittäin vaikeaa.

Kylmien lukujen valossa on siis korkea aika avata ovemme ja ikkunamme ulkomaailman vaikutteille ja hyödyntää kaikki keinot osaavan työvoiman houuttelemiseksi ja pitämiseksi Pirkanmaalla.

Leena Vestala
Ylijohtaja

Pirkanmaan ELY-keskuksen asiakaslehti Oiva ilmestyy neljä kertaa vuodessa

Julkaisija Pirkanmaan ELY-keskus **Päätoimittaja** Viestintäpäällikkö Sirkka Kulomäki
Toimitusneuvosto Mikael Andolin, Riikka Joutsensaari, Erkki Lydén, Tiina Marnela, Pirkko Mäntysalo, Tiina Ropo, Jukka T. Raivio, Tinnu Salonen, Anna Vilhula
Toimitus Viestintätoimisto Tammisto, Knuutila, Tammisto Oy, toimitussihteeri Päivi Eskelinen, ulkoasu Tiina Lautamäki **Kannen kuvat** Marjaana Malkamäki ja Päivi Eskelinen
Paino Tammerprint Oy, helmikuu 2012, ISSN 1458-0195

Lehden tilaukset ja osoiteasiat tinnu.salonen@ely-keskus.fi

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, PL 297, 33101 Tampere, puhelin 020 636 0050, Pellavatehtaankatu 25 ja Yliopistonkatu 38, www.ely-keskus.fi/pirkanmaa

Recruit Tampere – Professional Contacts

Recruit on tietualan osaajien ja rekrytoijien kohtaustapa. Työpaikkojen lisäksi tarjolla on tietoa **Spirit – ICT Future in Tampere** -hankkeen PD-ohjelmista, jotka tähtäävät tietualan korkeakoulutettujen ammattitaidon kehittämiseen.

Recruit järjestetään **22.3. klo 14–18 Finlaysonin alueella Kehräämässä**. Tapahtumaan on vapaa pääsy.

» **Lisätietoja:** www.recruit-tampere.fi tai jouni.salminen@te-toimisto.fi. Osallistuminen näytteilleasettajaksi on yrityksille maksutonta.

Tapahtuman järjestävät:

Pirkanmaan ELY-keskus, Tampereen työ- ja elinkeinotoimisto, Työvoima liikkeelle Pirkanmaalla -projekti, Tredea ja Protomo.

Viennin käytännöt -tietoisuutta Pirkanmaalla

Teemana tänä vuonna on kansainvälistymisen suunnittelu ja toteutus pk-yrityksen liiketoiminnan kasvukeinona.

- **27.3. Parkano**
- **17.4. Sastamala**

Lisätiedot: Raimo Ala-Korpi, raimo.ala-korpi@ely-keskus.fi, puh. 040 555 4010 tai Maija Aalto, majja.aalto@ely-keskus.fi, puh. 040 506 7202

Aluekehittäjien Kevätkylvö etsii uusia ituja

Aluekehittäjien ideaseminaari Kevätkylvö järjestetään **Tampereella 8.–9.5.** teemoinaan **rakennemuutos** ja **aktiivinen ikääntyminen**.

Puhujina kuullaan muun muassa **Alf Rehniä** ja **Marja-Liisa Mankaa**.

Kevätkylvö-seminaari järjestetään Scandic Rosendahllissa

Ilmoittautuminen

alkaa helmikuun puolivälissä osoitteessa www.pirkanmaan-urahoitus.info.

Pääjärjestäjinä ovat Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan liitto sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

Ole mukana muutoksen tekemisessä – nähdään Tampereella!

Alf Rehn on johtamisen ja organisaation professori Åbo Akademiassa. Hän toimii myös kirjailijana ja kolumnistina. Rehn pääsi vuonna 2009 ainoana suomalaisena Thinkers 50 -listalle yhtenä liikemaailman lupaavimmista ajattelijoista.

Marja-Liisa Manka on Vuoden 2011 Yhteiskuntatieteilijä, työhyvinvoinnin tutkija ja Tampereen yliopiston Johtamiskorkeakoulun professori. Manka on suosittu luennoitsija ja kirjailija. Hän on ideoinut työpaikoille työnjonulistuksen.

Tuore julkaisu: Maahanmuuttajat tulevaisuuden työvoimana

Pirkanmaan ennakointipalvelu -hankkeen tilaama selvitys ”Maahanmuuttajien merkitys tulevaisuuden työvoimana Pirkanmaalla” antaa tietoa maahanmuuttajatyövoiman kysynnän ja tarjonnan nykytilasta sekä tulevasta kehityksestä. Se tukee myös alueellisen työvoiman saatavuuden ennakkointia.

Julkaisua voi tilata maksutta Pirkanmaan ennakointipalvelusta. Sähköinen versio löytyy www.pirkanmaan-ennakointipalvelu.fi ➔ Ladattavat materiaalit

Mukaan kansainvälisiin yrityskontaktitapahtumiin

Enterprise Europe Network auttaa asiakkaitaan osallistumaan kansainvälisten messujen yhteydessä järjestettäviin yrityskontaktitapahtumiin. Niissä on mahdollisuus tavata potentiaalisia uusia yhteistyökumppaneita kahdenkeskisissä tapaamisissa.

Tapaamiset kiinnostavimpien yritysten kanssa sovitaan etukäteen. Tapaamistilaisuuksiin rekisteröidytään kunkin tilaisuuden omalla nettisivulla. Samalla tallennetaan lyhyt profiili oman yrityksen osaamisesta ja millaisia kontakteja etsitään.

Enterprise Europe Network -tiimin yrityskontaktitapahtumia ja -matkoja vuonna 2012:

- Maaliskuu **Alimentaria** yrityskontaktitapahtuma 27.–28.3. Barcelona
- Toukokuu **Anuga Foodtec** 28.3. Köln
- Toukokuu **Viking ja Nordic Day**, Turku

- Kesäkuu **Green Opportunities matchmaking, EDE** 6.6. Turku
- Syyskuu **Health and Food matchmaking**, 27.–28.6. Basel
- Syyskuu **Marimatch** yrityskontaktitapahtuma syyskuun alku, Hampuri
- Syyskuu **Alihankinta matchmaking**, mahdollinen yrityskontaktimatka Englannista Suomeen 18.–20.9. Alihankinta 2012
- Marraskuu **Subcontracting B2B matchmaking** torstaina 20.9. messujen yhteydessä, Tampere
- Marraskuu **Tech Industry** yrityskontaktitapahtuma 29.11.–1.12. Riika
- Marraskuu **Pollutec Matchmaking**, Lyon

Lisätiedot: www.yrityssuomi.fi/web/een/etusivu ja projektipäällikkö Miia Hänninen, Enterprise Europe Network, Varsinais-Suomen ELY-keskus, puh. 050 395 2582

Kansainväliset kyvyt es

Suomen kansainvälisimpiin innovaatioyhtiöihin kuuluva Hermia Oy palkkaa projekteihinsa kansainvälisiä, korkeasti koulutettuja henkilöitä. Ajatuksena on, että työntekijä ja työnantaja saavat toisiltaan merkittävää hyötyä win-win-periaatteen mukaisesti.

-Meillä on hyviä kokemuksia kansainvälisistä osaajista. Odotamme kaikilta työntekijöiltämme – kansallisuudesta ja taustasta riippumatta – sopivaa, hyvää ammattitaitoa. Ulkomaiset työntekijät tuovat lisäksi mukanaan kulttuurista tietämystä projekteihin, kansainvälistä liiketoimintaosaamista sekä uusia näkökulmia ja ajatuksia työyhteisöömme, Hermian ohjelmajohtaja **Harri Kuusela** sanoo.

Työsuhteen alussa Hermia käyttää runsaasti työnohjausta, jotta esimies saisi tarpeeksi kattavan käsityksen henkilön kyvyistä ja suoriutumisesta käytännön tehtävistä. Työntekijältä toivotaan aktiivisuutta oman osaamisensa esille tuomisessa. Toisaalta Harri Kuusela korostaa myös työnantajan vastuuta ja roolia.

– Yrityksen on mietittävä tosisaan, miten se voi soveltaa työntekijänsä ammattitaitoa. Hänelle on asetettava säännöllisesti uusia tavoitteita, jotta hän pääsee näyttämään todelliset kykynsä.

Iso loikka Tampereelle

Tampereelle syksyllä 2009 muuttanut kauppatieteiden maistere

ri **Roberto Muñoz** työskentelee Hermiassa projektipäällikkönä. Hän toimi aikaisemmin espanjalaisen teleoperaattorin Telefonican palveluksessa markkinoinnin tehtävissä, kansainvälisen kasvun strategisessa suunnittelussa ja tuotepäällikkönä. Kaupallista osaamistaan hän on syventänyt MBA-tutkinolla eurooppalaisten kauppakorkeakoulujen huippuihin kuuluvassa Madridin IE Business Schoolissa.

– Loikka madridilaisesta bisneskulttuurista Tampereelle oli pitkä, hän tunnustaa.

– Osa yrityksistä Tampereella toimii kansainvälisesti, täällähän on muun muassa vahvaa teknologia- ja insinööriosaaamista, mutta liiketoimintakulttuuriltaan yritykset eivät ole niin kansainvälisiä kuin ne voisivat olla, hän sanoo.

Harri Kuusela on samaa mieltä.

– Määrätyillä aloilla, kuten liikuvien työkonien kehityksessä, mobiiliklusterissa sekä lääketieteen ja laserien tutkimuksessa ulkomaisia työntekijöitä on Tampereella jo runsaasti.

– Sitä vastoin pk-yritysten kansainvälistyminen on melko vä-

häistä, eivätkä yritykset tunne siksikään suurta tarvetta palkata ulkomaalaistaustaisia henkilöitä. Esimerkiksi metallin alalla vain noin kymmenellä prosentilla on vientiä, kun esimerkiksi Saksassa luku on 60 prosenttia.

Ulkomaalaisen palkkaamista saatetaan arkailla siitäkin syystä, että hakijan koulutusta ja aiempaa työkokemusta on hankala arvioida. Pk-yritykset ovat eri viivalta kansainvälisten yritysten kanssa, joilla on arviointiin erikoistuneet osaajat ja kattava valikoima kotoutumista edistäviä sijoittumispalveluja.

Kulttuurikyvykyys käyttöön

– Suurissa eurooppalaisissa kaupungeissa ja osaamiskeskitymissä ymmärretään ulkomaalaisten mukanaan tuoma potentiaali ja kansainvälisten, korkeasti koulutettujen osaajien arvo. Suomessa heidän vahvuuksiaan ei ole vielä kovin hyvin oivallettu, Muñoz sanoo.

– Tampereelle olisi mahdollista jalostaa toimintaympäristö, joka houkuttelee tänne töihin huippuosaajia. Tämä onnistuu vain lisää-

ille

mällä yritysten kansainvälisyyttä. Niiden on kansainvälistyttävä sekä liiketoiminnaltaan että bisneskulttuuriltaan.

Muñoz suosittelee käyttämään apuna koulutettuja kansainvälisiä osaajia, joilla on kansainvälisessä liiketoiminnassa tarvittavaa kulttuurikyvykkyyttä.

– Kulttuurikyvykyys on taitoa ymmärtää kulttuurien välisiä eroja ja eroista syntyvien kynnyksen matalamista liiketoiminnan tieltä. Tampereella opiskelevien ja työskentelevien ulkomaalaisten asiantuntemusta kannattaa yhdistää yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen, hän sanoo.

Hermiassa projektipäällikkönä työskentelevä Roberto Muñoz rakentaa kansainvälistä European Agency for Sustainable Energy -verkostoa. Työssä vaaditaan kansainvälistä liiketoimintaosaamista, suomalaisen osaamisen markkinointia ja neuvottelutaitoja. Myös kulttuurikyvykkyydellä on tehtävässä iso rooli.

TE-toimisto lisää maahanmuuttajien neuvontaa

Työperusteisen maahanmuuton lisääntyessä Pirkanmaan ELY-keskus ja Tampereen TE-toimisto vahvistavat ulkomaalaistaustaisten työnhakijoiden palvelua. Vuodesta 2009 toimineessa, ESR-rahoitteisessa *Työvoiman maahanmuutto TE-toimiston palvelujen kehittäminen* -hankkeessa on lisätty koulutettujen maahanmuuttajien neuvontaa ja täydennetty työllistymiseen tähtäävää palvelutarjontaa.

– Tavoitteena on, että työnhakijat pääsisivät näyttämään ja käyttämään ammattitaitoaan ensiksi harjoittelussa ja saisivat sen avulla kiinni pysyvistä työsuhteista. Harjoittelu on työnantajalle maksuton ja riskitön tapa tutustua uuteen työntekijään, sanovat hankkeen projektipäällikkö **Pirjo Järvinen** ja projektikoordinaattori **Tuija Levo**.

Koulutetut maahanmuuttajat ovat Järvisen ja Levon mukaan aktiivista joukkoa, joka tarvitsee yleensä vain kevyttä tukea, kun asiat jo lähtevät rullaamaan.

– Madallamme kynnystä työelämään auttamalla perusasioissa, esimerkiksi kuinka tuoda osaamistaan esille myönteisellä tavalla ja millainen on suomalaisittain hyvä ansioluettelo. Etsimme yhdessä yrityksiä, joille he voivat markkinoida osaamistaan, ja koulutamme suomenkielisen ammattisanaston haltuunotossa.

– Koulutetuilla henkilöillä arki-suomi alkaa sujua yllättävän nopeasti. Työnantaja ja työnhakija voivat esimerkiksi sopia, että harjoittelu käytetään juuri kieli-taidon vahvistamiseen.

» Lisätietoja: Pirjo Järvinen, puh. 050 395 5174, pirjo.jarvinen@ely-keskus.fi
Tuija Levo, puh. 050 312 8699, tuija.levo@ely-keskus.fi

Kanada

tukee maahanmuutolla talouttaan

Kanada ottaa vuosittain vastaan 250 000 pysyvää maahanmuuttajaa. Vapaamielisellä maahanmuuttopolitiikalla on väestön vankka kannatus, sillä sen katsotaan hyödyttävän maata monipuolisesti.

Kanadalaisilla on tapana sanoa, että maa on rakennettu siirtolaisvoimin. Moni näkeeikin maahanmuuton tukemisen kansallisena tehtävänä, sillä sen avulla Kanada on hankkinut itselleen merkittävää taloudellista etumatkaa.

– Davosissa viime syksynä pidetyssä maailman talousfoorumissa Kanadan pääministeri linjasi maamme hyvinvoinnin

tekijöitä. Yksi tärkeimmistä oli maahanmuutto, kertoo filosofian tohtori **Howard Duncan**. Hän johtaa Ottawassa sijaitsevaa kansainvälisen muuttoliikkeen kysymyksiin erikoistunutta Metropolis-projektia.

Kanadaan muutetaan taloudellista syistä työn perässä, perheiden yhdistämishojelman kautta ja pakolaisina. Ta-

loudellisista syistä maahan tulevat valitaan pisteyttämällä. Pisteitä ropisee koulutuksesta ja työkokemuksesta, englannin ja ranskan kielen taidosta sekä iästä ja hakijan aiemmista kontakteista Kanadaan.

– Pisteytys otettiin käyttöön Kanadan siirryttyä nykyiseen, vapaaseen maahanmuuttopolitiikkaan vuonna 1967. Siitä lähtien periaatteena on ollut nostaa etusijalle hakijan henkinen pääoma ja osaaminen. Etnistä taustaa tai uskontoa ei arvioida.

Vaikka osaavan työvoiman houkutteleva on maalle tärkeää, myös humanitaarinen maahanmuutto Kanadaan on vahvaa.

– Olemme yksi maailman aktiivisimmista YK:n pakolaisjärjestön UNHCR:n kanssa yhteistyötä tekevästä maista, Duncan huomauttaa.

Globaalia kilpaa maahanmuuttajista

Duncanin mukaan ihmisten liikkuminen on kasvanut dramaattisesti viime vuosikymmeninä muun muassa tietoliikenneyhteyksien kehittyttyä ja matkustamisen tultua kaikille mahdolliseksi.

– Muuttoliike on saanut myös uusia piirteitä. Kun ennen uuteen maahan tultiin jäädäkseen, ihmiset saattavat nyt muuttaa elämänsä aikana monta kertaa ja säilyttää yhteydet useaan eri maahan. Tämä transnationalismiksi kutsuttu ilmiö on selvässä kasvussa.

Liikkuvuuden lisääntyttyä valtioiden keskinäinen kilpailu varsinkin korkeasti koulutetuista henkilöistä on kiihtynyt. Tähän asti näkyvimmin maahanmuuttajia ovat houkutteleet väestöltään ikääntyvät, kehittyneet maat, joiden on saatava koulutettua ulkomaista työvoimaa säilyttääkseen taloudellisen hyvinvointinsa.

– Lähitulevaisuudessa kilpa kiihtyy, kun siihen liittyvät ulkomaista työvoimaa voimakkaan talouskasvunsa tueksi tarvitsevat Kiina, Intia ja Brasilia, Duncan sanoo.

Kansallinen identiteetti joustaa

Kanada tunnetaan maana, joka aktiivisesti havittelee maahanmuuttajia ja kohtelee heitä hyvin.

– Maahanmuuttajien kotouttamiseksi on luotu tehokas järjestelmä, jossa annetaan monipuolisesti tietoa kanadalaisesta yhteiskunnasta ja palveluista. Tärkeintä on kielikoulutus, sillä kieltä pidetään tärkeimpänä yksittäisenä työllistymistä ja yhteiskuntaan sopeutumista edistävänä tekijänä. Kotouttamis- ja kielikoulutuksesta vastaavat yleensä maahanmuuttajien omat, epäviralliset järjestöt, Duncan kertoo.

Kun maahanmuuttaja on asunut yhtäjaksoisesti Kanadassa kolme vuotta, hän voi hakea maan kansalaisuutta, jolloin hä-

nen kielitaitonsa ja yhteiskuntatietämyksensä testataan.

Howard Duncanin mukaan Kanadassa ei ole maahanmuuttoa vastustavaa poliittista liikettä tai ryhmittymää. Monikulttuurisuus ja etnisten vähemmistöjen oikeuksien kunnioittaminen hyväksyttiin osaksi Kanadan virallista politiikkaa jo 40 vuotta sitten. Maassa on säädetty monikulttuurisuuslaki, The Multiculturalism Act, jossa painotetaan joustavaa kansallista identiteettiä.

– Ei ole yhtä ainoa tapaa olla kanadalainen. Joustava käsitys auttaa toisaalta valtaväestöä hyväksymään erilaisia kulttuurisia ja uskonnollisia tapoja ja toisaalta helpottaa maahanmuuttajia kotoutumaan, Duncan sanoo.

Tampere isännöi vuoden 2013 Metropolis-kongressia

Maahanmuuton globaalit, ajankohtaiset aiheet sekä Suomen omat erityiskysymykset ovat Metropolis-projektin kongressin teemoina Tampereella syksyllä 2013. Mukaan odotetaan noin tuhatta asiantuntijaa 60–70 maasta ympäri maailmaa.

– Suomi on järjestäjänä ensi kertaa. Suomen maahanmuuttopolitiikan kehittäminen sekä sen oma muutoliikkeen historia antavat varmasti kiinnostavia aiheita kongressille. Mahdollisesti voimme keskustella muiden Pohjoismaiden, ehkäpä myös Venäjän maahanmuuton kysymyksistä, **Howard Duncan** sanoo.

OIVALLISTA!

Palstalla tutustutaan ELY-asiantuntijoihin.

Nostetaan keskustelu maahanmuutosta uudelle tasolle

Kansainvälisen Metropolis-kongressin tuominen Tampereelle vuonna 2013 on pitkälti Pirkanmaan ELY-keskuksen maahanmuuttoasiantuntijan **Paula Kuusipalon** ansiota.

– Osallistuin kongressiin ensi kertaa Kööpenhaminassa vuonna 2009, ja pidin kokemastani. Tapahtuma oli hengeltään keskustelevala ja yhdisti kiinnostavalla tavalla tutkimuksen, hallinnon ja käytännön maahanmuuttajatyön, hän sanoo.

Seuraavan vuoden kongressiin Azoreilla Suomesta osallistui kymmeniä maahanmuuton tutkijoita ja asiantuntijoita. Heidän kesken virisi keskustelu tapahtuman hakemisesta Suomeen, jolloin sisäministeriössä maahanmuutto-osastolla tuolloin työskennellyt Kuusipalo tarttui toimeen.

– Yksi tärkeimmistä motiiveistamme oli halu tuoda suomalaiseseen maahanmuuttokeskusteluun uusia näkökulmia. Sitä käydään edelleen hämmästyttävän kapealla sektorilla ja toisarvoisista asioista, eikä oikea tieto maahanmuuton taustoista mene läpi esimerkiksi mediassa.

– Nykyään jo lähes 90 prosenttia maahanmuuttajista tulee Suomeen työn perässä, opiskelemaan tai perheysistä. Silti julkisessa keskustelussa maahanmuuttajat lokeroidaan usein pakolaisiksi.

Pirkanmaan ELY-keskuksessa maahanmuuton asiantuntijana viime syksynä aloittanut Kuusipalo vastaa uuden kotoutumista edistävän lain viemisestä käytäntöön alueellisesti.

– Uudessa laissa maahanmuutto nähdään oikeassa mitassa, pakolaisuutta paljon laajempänä ilmiönä. Lain

henki on turvata maahanmuuttajille yhdenvertaiset mahdollisuudet julkisiin palveluihin ja tukea heidän kotoutumistaan eri keinoin. Viranomaisella on muun muassa velvollisuus huolehtia, että asiakasta palvellaan kielellä, jota hän ymmärtää.

– Kotoutumista tukee parhaiten suomen kielen taito. Kielen opetusta suunnataankin jatkossa entistä aktiivisemmin myös sellaisille henkilöille, jotka ovat vaarassa jäädä palvelujen saavuttamattomiin, kuten kotiäideille.

Paula Kuusipalon ensimmäiset kokemukset monikulttuurisuudesta osuvat nuoruusvuosiin.

– Opiskelin englantia Hauhon Viittakiven opistossa. Kun Suomi otti vastaan ensimmäiset somalialaiset pakolaiset, minua pyydettiin Hauhon vastaanottokeskukseen opettamaan heille suomea. He olivat Moskovan yliopistossa opiskelleita, sivistyneitä henkilöitä, jotka Neuvostoliiton kaaduttua joutuivat lähtemään maasta. Parikymppiselle tytölle se oli oikein silmiäavaava kokemus, Kuusipalo naurahtaa.

Ota yhteyttä: Paula Kuusipalo, puh. 040 673 4649, paula.kuusipalo@ely-keskus.fi

Tästä se lähtee. Tianyun Jin osallistui Mikko Honkalan mukana Rekrytorille, jossa tuotantoyhtiö Honkalamedia ja Särkänniemi kokeilivat ensi kertaa uutta työnhaun menetelmää, CV-videobaaria. Pilottiin osallistui myös Tampereen TE-toimisto.

Kaikki voittavat mentoroinnissa

– Mentorointi on henkilökohtainen panokseni tamperelaisen työelämän kansainvälistämiseksi, sanoo toimitusjohtaja **Mikko Honkala** tuotantoyhtiö Honkalamedia Oy:stä.

Toimittajakonkari Mikko Honkala mentoroi eli ohjaa ammatillisesti Tampereen yliopistossa mediajohdamisen maisteriohjelmassa opiskelevaa **Tianyuan Jinia**. Kumppanuus solmittiin viime syksynä Workplace Pirkanmaa -palvelun suositussa mentorointiohjelmassa. Honkala johdattaa Jinia alan kuvioihin ja tukee verkostojen luomisessa. Tavoitteena on auttaa häntä löytämään oma paikkansa suomalaisessa työelämässä.

– Halusin mukaan, kun luin, että mentorointi voi auttaa työn saamisessa, kertoo Tianyuan Jin hyvällä suomen kielellä. Tianyan, jota kutsutaan myös Saduksi, on asunut Tampereella yli kolme vuotta ja on aikeissa jäädä tänne valmistuttuaan.

Mikko Honkala kuvaa mentorointia käytännönläheiseksi toiminnaksi, jossa molemmat osapuolet voittavat.

– Pientä yritystä mentorointi voi auttaa jopa kansainvälistymään. Yrittäjänä minua kiinnostavat tietenkin alalle pyrkivät nuoret tekijät.

– Tapailimme arkisen työn merkeissä. Olen antanut Sadulle ohjeita ansioluettelon tekemisessä ja vinkkejä työnhakuun. Olimme yhdessä Sanomalehtien liiton paikallislehtipäivillä, jossa hän tapasi kustantajia ja päätoimittajia, siis juuri oikeita ihmisiä

siä tulevan uransa kannalta, Honkala kertoo.

Tianyuan Jin etsii parhaillaan it- tai media-alan yritystä, jolle hän voisi tehdä lopputyönsä.

– Jos pääsen aloittamaan gradun tänä keväänä, valmistun vuoden kuluttua. En tähtää kirjoittavaksi toimittajaksi. Voisin esimerkiksi konsultoida Kiinan markkinoista kiinnostuneita yrityksiä kiinalaisten mediakäyttäytymisestä ja siitä, miten kiinalaista kuluttajaa kannattaa lähestyä, sekä tehdä erilaisia markkinaselvityksiä, hän suunnittelee.

Uusi ohjelma ensi syksynä

Tamperelaisten korkeakoulujen yhteinen Workplace Pirkanmaa on järjestänyt mentorointiohjelman kahdesti. Kolmatta suunnitellaan ensi syksyksi, ja sopivia mentoreita etsitään jo.

– Otamme kerrallaan mukaan noin 20 paria. Kaikki kiinnostuneet työnantajat ovat aina mahtuneet mukaan, mutta opiskelijoita tulisi mukaan moninkertainen määrä, viimeksikin yli 80, kertoo suunnittelija **Kaisa Niiranen**.

Mentorointiin osallistuvilla työnantajilla ei ole työllistämisen velvoitetta. Heiltä odotetaan vain sitoutumista puoli vuotta kes-

tävään tehtävään ja tarpeeksi hyvää englannin kielen taitoa. Ohjaukseen saa lyhyen koulutuksen.

Lisää tehoa työllistymiseen

Workplace Pirkanmaan juuret ovat Tampereella vuonna 2007 tehdyssä selvityksessä, jossa osoitettiin tarve kehittää ulkomaisten korkeakouluopiskelijoiden työelämävalmiuksia.

– Tampereella opiskelee vuosittain lähes 2500 ulkomaista vaihto- ja tutkinto-opiskelijaa, joilla olisi huikeasti osaamista yrityksille ja julkiselle sektorille. Moni opiskelija tahtoi työllistyä jo opiskeluaikanaan, mutta tieto työllistymisen kanavista on tavoittanut heidät huonosti, Niiranen kertoo.

Tilanteeseen on luvassa muutos. Työelämävalmiuksien kehittämistä, suomen kielen opetusta ja muita ulkomaisten opiskelijoiden sopeutumista tukevia toimintoja ryhdytään kehittämään yhtenä kokonaisuutena. Myös yhteyksiä tamperelaisiin työnantajiin ja muihin alueellisiin toimijoihin tiivistetään.

– Suunnitteilla on lisää uusia tapahtumia, joissa työnantajat ja opiskelijat voivat tutustua toisiinsa, Niiranen kertoo.

– Kilpailemme palvelun laadulla. Matkapuhelinhuollossa se tarkoittaa nopeutta, Mikko Hemmilä (vas.) ja Janne Niemi sanovat.

Digiman

turvaa työpaikat
palveluaan parantamalla

– Ala muuttuu todella nopeasti. Kun aloitimme vuonna 2000, Suomessa oli 350 matkapuhelinhuoltoa. Nyt niitä on enää 28, tamperelaisen Digiman Oy:n toimitusjohtaja **Janne Niemi** kertoo.

Digiman on Suomen kolmanneksi suurin, 18 henkeä työllistävä matkapuhelinhuolto. Lisäksi yritys asentaa autoihin muun muassa hands free -laitteita, alkolukkoja ja varustaa takseja.

Avuksi muutoksen hallintaan Janne Niemi työsti liiketoimintasuunnitelman yhdessä liikkeenjohdon konsultin **Reijo Kaakkolammin** kanssa vuonna 2010.

Suunnitelma avasi silmiä, mutta alan nopeassa muutoksessa Niemi huomasi pian, että ”eihän se ihan noin mennyt-kään”. Meneillään on jo suunnitelman päivitys.

Toinen hyödyllinen urakka oli Janne Niemen viime vuonna käymä toimitusjohtajakurssi.

– Olin lykännyt osallistumista ajan puutteeseen vedoten, mutta ELY-tuki kustannuksiin vauhditti päätöstäni. Myös tämä koulutus oli hyödyllinen kokemus. Huomasin tehneeni paljon asioita oikein, mutta paljon löytyi myös parannettavaa, hän arvioi osaamistaan.

Yhdeksi kurssin parhaista puolista Janne Niemi nimeää verkottumisen. Kaikki 20 kurssilaista toivat mukaan keskusteluun oman alansa kokemuksen.

Tehdään nopeammin

Matkapuhelinten korjaus on käsityötä. Yhä useammin puhelinten takuuhuollot

tehdään maissa, joissa työ on suomalaista halvempaa. Säilyttääkseen yrityksen työpaikat Digiman aloitti viime syksynä hankkeen kilpailukykyensä kehittämiseksi.

Todettuaan hankkeen vaativuuden Niemi sai ELY-keskukselta tukea projektipäällikön palkkaamiseen.

– Digimanin vastaus hintakilpailuun on palvelun parantaminen, ja tässä tapauksessa paremmin on yhtä kuin nopeammin, projektipäälliköksi valittu **Mikko Hemmilä** tiivistää.

– Pesukoneen korjaamiseen saa mennä viikko aikaa, mutta ei puhelimen huoltoon. Puhelin on saatava kuntoon mahdollisimman pian, sillä se sisältää runsaasti henkilökohtaisia sisältöjä.

Tähän tarpeeseen vastatakseen Digiman vie huoltopisteitä sinne, missä asiakkaatkin liikkuvat. Yhteistyötä tehdään muun muassa laitemyyjien kanssa. Ensimmäinen uusi piste avattiin tammiin lopulla Ideaparkissa.

Puhelin kateissa, tiedot tallessa

Yritys tuo myös yhdessä ohjelmistoyhtiö Smartphonon kanssa uudenlaisen palvelun pienille yrityksille ja yksityishenkilöille. Sen avulla kadonneen puhelimen muisti voidaan tyhjentää ja puhelimen tärkeät tiedot palauttaa uuden puhelimen muistiin.

– Uskomme, että yritykset ovat valmiita maksamaan palvelun tuomasta turvasta, Mikko Hemmilä sanoo.

Kehittämisideoita viriää lisää. Janne Niemen mukaan varsinkin pienten kaupunkien yhden, kahden miehen matkapuhelinhuollot ovat alan muutospainetta taloudellisesti ahtaalla.

– Digimanin tavoitteena on koota näitä kumppaniverkostoon ja luovuttaa sille omaa osaamistaan. Samalla saamme lisää myyntipisteitä puhelinten etä-hallintapalvelulle, hän suunnittelee.

Lisätietoja toimitusjohtajakurssista ja ohjelmasta pk-yritysten liiketoimintasuunnitelman laatimiseksi:
Tuija Marnela,
puh. 040 512 2734,
tuija.marnela@ely-keskus.fi

Kuva Martti Tammisto

Pirkanmaan Buusti ylitti tavoitteensa, liiketoiminnan kehittämiseen osallistui yli 1100 yritystä

Tehdään sitä, missä ollaan parhaita

Tampereen Tuulilasimyynä on Suomen suurin autolasien asennusliike. Kolmessa toimipisteessä lasia vaihdetaan yli 4 000 kappaleen vuosivauhtia. Se on tuhat kappaletta enemmän kuin mihin seuraavaksi suurin autolasiliike pystyy.

Ja yhä haetaan kasvua.

– Viime vuonna kasvua tuli 17 prosenttia. Se on aika hyvin tällaisessa taloudellisessa tilanteessa, sanoo **Juha Keskinen**, toimitusjohtaja ja yksi yhtiön kolmesta osakkaasta.

Yksi syy roimaan kasvuun on Pirkanmaan MyyntiBuusti, johon Tuulilasimyynä lähti mukaan vuoden 2011 alussa.

– Olimme jo jonkin aikaa miettineet, että olisi hyvä saada joku ulkopuolinen katsomaan toimintaamme ja kertomaan, missä mennään ja mitä uutta voisi tehdä.

MyyntiBuustin kautta alkoi yhteistyö yritysvalmentaja **Mika Viitaharjun** kanssa.

– Sisään saapasteli konsultti pitkässä takissaan ja jo alkoi tapahtua, muistelee Keskinen nauraan.

Toimintaa lähdettiin katsomaan ensin myynnin ja markkinoinnin näkökulmasta. Sitten tehtiin konkreettinen liiketoimintasuunnitelma.

– Nyt ollaan niin pitkällä, että vuoteen 2015 asti on tehty tarkat, lähes kuukausikohtaiset suunnitelmat, Viitaharju kertoo.

– Tavoitteena on laajentuminen, mutta ei siitä enempää tässä vaiheessa, Keskinen sanoo arvoitukseksi.

Suutari pysyy lestissään

Omaa tuotevalikoimaa ei kuitenkaan lähdetä radikaalisti laajentamaan. Kun toi-

mii jollakin erikoisalalla, viisainta on keskittyminen.

– Meidän ei kannata kilpailla asiakkaidemme kanssa heidän palveluissaan, vaan auttaa heitä niissä palveluissa, joita heillä ei itsellään ole, Keskinen linjaa.

Puolet Tuulilasimyynäin asiakkaista on autoliikkeitä, joilla on monenlaista autojen korjaus- ja huoltotoimintaa itsellään.

– Autot muuttuvat koko ajan, samoin autojen lasit. Tuulilaseissa on koko ajan enemmän mekaniikkaa, lämmitystä ja muita toimintoja. Siksi lasin vaihtaminen vaatii erityisosaamista, ja sitä meillä on.

Tuulilasimyynäin uskotaan, että omalla alallakin riittää kasvunvaraa, kun myyntivaltit ovat kunnossa. Eryyisen tyytyväisiä Tuulilasimyynäin ollaan liiketoimintasuunnitelmaan.

Uusi tuote, lisää

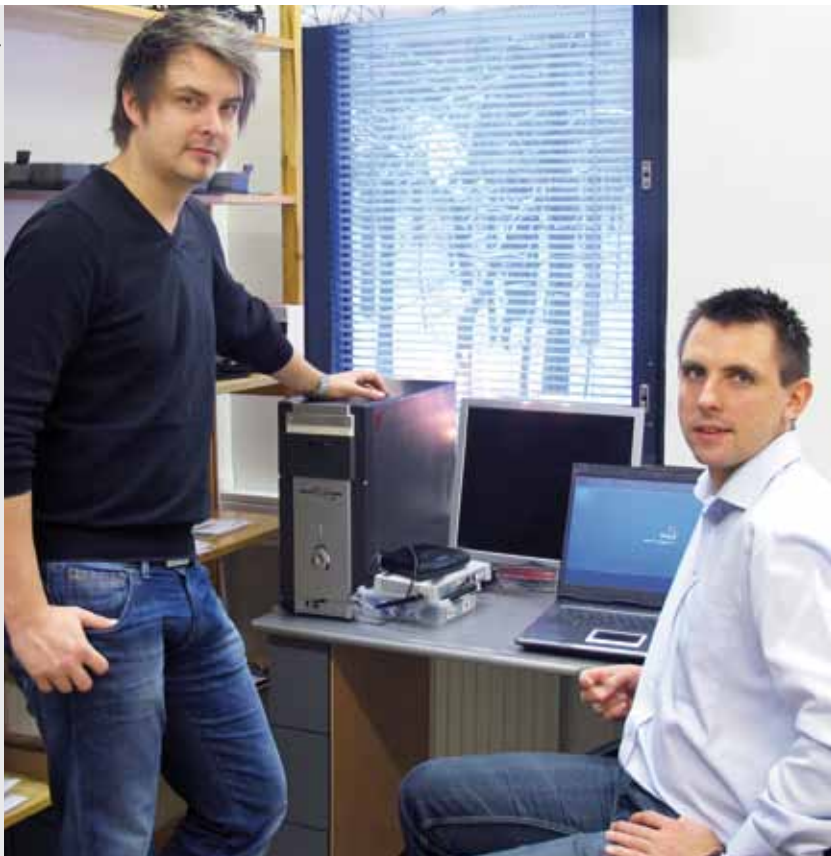
Tamperelainen it-palveluita tarjoava Triuvare on parhaimmillaan näkymätön.

– Asiakkaalle ihanteellisin tilanne on, kun hän ei edes muista meidän olevan olemassa, Triuvaren toimitusjohtaja **Toni Rantanen** sanoo.

Nyt näkymättömyydelle on nimikin, Huoleton-paketti. Se tarjoaa asiakkaille kokonaisvaltaista it-tukea. Nimi ja tuote syntyivät Pirkanmaan MyyntiBuusti-ohjelmassa.

Timi (vas.) ja Tomi Rantanen uskovat, että ulkopuolinen asiantuntija oli heille merkittävä, eteenpäin auttava tekijä. – Buustista saimme asiantuntevaa tukea edullisesti, he sanovat.

Kuva Katrina Liusuävi

Juha Keskinen katsoo lasin-kirkkaaseen tulevaisuuteen luottavaisesti. – Meillä on asiakaspalvelu kunnossa, ja se on kaiken kasvun lähtökohta.

– Sellaista olemme jo kahdeksan vuotta miettineet ja nyt sellainen sitten tehtiin, Keskinen kertoo.

Tuulilasimyynti perustettiin vuonna 2000 ja ensimmäisenä vuonna liikevaihto oli noin miljoona markkaa. Henkilöstöä oli kolme. Nyt henkilöstöä on kuusi ja yksi alihankkija. Liikevaihto ylitti juuri miljoona euroa.

Pirkanmaan Buusti, maaliskuu 2009 – helmikuu 2012

- Tampereen seudun Uusyrityskeskus Ensimetrin ja Pirkanmaan Yrittäjien yhteinen liiketoiminnan kehittämisohjelma erityisesti palvelualan ja kaupan pk-yrityksille.
- Toteutettiin osin Euroopan sosiaalirahaston tuella.
- Ohjasi, neuvoi, koulutti ja konsultoi yritystoiminnan kaikissa kysymyksissä neljällä ohjelmalla, jotka olivat KasvuBuusti, Jatko-Buusti, eBuusti ja MyyntiBuusti.

palveluosaamista

– Buustin kautta saimme valtavasti apua teknisen osaamisemme tuotteistamiseen.

Toni Rantanen ja hänen veljensä, Triuvaren toinen osakas **Timi Rantanen**, tutustuivat Pirkanmaan Buustiin aluksi palveluntarjoajina.

– Olimme Buustissa mukana ensin tuottamassa it-alan palveluita, kun huomasimme, että itse tarvitsisimme MyyntiBuustin tarjoamaa apua, Toni Rantanen kertoo.

Rantaset olivat tuolloin eli syksyllä 2009 juuri vaihtaneet yrityksensä avoimesta yhtiöstä osakeyhtiöksi, muuttaneet nimensä Triuvareksi ja ryhtyneet etsimään itselleen uusia asiakkaita.

Yritystoimintaa heillä on ollut jo vuodesta 2005, mutta aluksi he tekivät töitä lähinnä toisen yrityksen lisäkäsinä.

– Työt olivat valtaosin Helsingissä. Jossain vaiheessa rupesimme miettimään, onko mitään järkeä käydä Tampereelta Helsingissä neljänä, viitenä päivänä viikossa.

Ei ollut, ja niin Rantaset päättivät panostaa omaan yritykseen. Tavoitteena oli löytää uusia asiakkaita Pirkanmaalta.

– Meille oli todella paljon apua siitä, että saimme opastusta kokeneemmalta kaverilta siitä, mihin meidän kannattaa keskittyä, Timi Rantanen kertoo.

Kokenut kaveri oli tässä tapauksessa yritysvalmentaja **Heikki Lindvall**.

– Heikki auttoi meitä ajattelemaan palveluitamme asiakkaan näkökulmasta, mitä palveluja asiakas tarvitsee ja miten niitä kannattaa hänelle tarjota, Toni Rantanen jatkaa.

Kasvua tulorahoituksella

Asiakkaita löytyi, ja lokakuussa 2011 yritykselle palkattiin ensimmäinen täysipäiväinen ulkopuolinen työntekijä. Hänen lisäkseen yrityksellä on myös yksi tunti-työntekijä. Liikevaihto pyörii tällä hetkellä 150 000 euron paikkeilla.

Rantaset ovat tyytyväisiä tilanteeseen, mutta tähtäävät jatkossa hillittyyn kasvuun.

– Viiden vuoden aikajänteellä toivomme, että meillä olisi 8–10 työntekijää ja liikevaihto pyörisi 600 000 euron tuntumassa, Toni Rantanen sanoo.

– Kasvatamme toimintaa kuitenkin kassan ehdoilla tulorahoituksella, Timi Rantanen tarkentaa.

Yhteystiedot

>> Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri

Pellavatehtaankatu 25 (Pellava), Tampere

Valtakunnalliset palvelupuhelimet

Yritys-Suomi

- Puhelinpalvelu 010 19 4680
Alkaville yrittäjille ja yrityksille
- Verkkopalvelut ja seudulliset palvelupisteet
www.yritys-suomi.fi

Työlinja yritys-, yhteisö- ja työnantaja-asiakkaille

Neuvontaa ja opastusta verkkopalveluasoinnista TE-toimistossa, henkilöstön rekrytointiin, kehittämiseen ja työyhteisön muutos-tilanteisiin liittyvissä asioissa.

Puhelinpalvelu 010 19 4907, ma-pe klo 8–18

- Tietoa TE-toimiston palveluista
- EU:n ulkopuolisten työpaikkojen ilmoittaminen ja muuttaminen sekä sellaisten työpaikkojen ilmoittaminen ja muuttaminen, joissa sijaintipaikkakuntaa ei voida määrittää
- Opastus sähköisten palvelujen käyttöön

Muut Työlinja-palvelut

- Koulutusneuvonta 010 19 4901, ma-pe klo 9–17
- Työttömyysturvaneuvonta 010 19 4911, ma-pe klo 9–17
- Muutosturvaneuvonta 010 19 4910, ma-pe klo 9–17
- Venäjänkielinen palvelu 010 19 4924, ma-pe klo 12–17

Verkkopalvelut

www.mol.fi

- avoimen työpaikan ilmoittaminen verkkolomakkeella
- CV-haku on työkalu, jolla voi etsiä suoraan sopivaa työntekijää työnhakijoiden jättämistä CV:stä. Palvelussa voi tilata myös CV-vahdin, joka toimittaa tiedot hakukriteereihin sopivista henkilöistä suoraan sähköpostiin

>> Liikenne ja infrastruktuuri

Yliopistonkatu 38 (Attila), Tampere

Liikenteen asiakaspalvelu

- 0206 90300 asiakaspalvelu (ma-pe klo 9–16)
neuvonta ja palautteet
- 0206 90301 kundservice (mā-fre kl. 9–16)
- 0206 90303 neuvonta yksityisteiden valtionavustuksista (ma-pe klo 9–16)
- 0200 2100 tienkäyttäjänlinja,
ilmoitukset tiestön kunnosta ja liikenteen ongelmista (24h/vrk)

>> Ympäristö ja luonnonvarat

Yliopistonkatu 38 (Attila), Tampere

ELY-keskus on avoinna arkisin klo 8.00–16.15

Puhelinvaihte: 020 63 60050

Postiosoite: PL 297, 33101 Tampere

www.ely-keskus.fi/pirkanmaa

yrityssuomi.fi

YRITYS-SUOMI

Palvelut yrityksellesi yhdestä osoitteesta

- www.yrityssuomi.fi
- puhelinpalvelu
010 19 4680
- palvelupisteet
kautta maan